

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:311

av Serkan Köse (S)

En nationell interkulturell strategi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör belysa behovet av en nationell interkulturell strategi.

Motivering

Sverige är ett fantastiskt land med storslagen natur, enorma kontraster och stor kreativitet. När människor flyttar sprids arbetskraft, kunskap och idéer, nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Men i Sverige betraktas fortfarande väldigt många människor som ”invandrare” trots att de har bott i landet i över 50 år – eller till och med är födda här. Efter decenniernas debatt kring integration och mångfald är det hög tid att Sverige tar frågan om mångkulturen vidare till nästa steg. Inställningen till vad och vem den svenska gemenskapen egentligen ska innefatta måste förändras.

Sverige är i dag ett internationellt land. Här finns över 160 nationaliteter och det talas över 100 olika språk. Denna kulturella och språkliga mångfald är en oerhörd tillgång – som bara delvis tas tillvara. För att ta tillvara de kompetenser och kunskaper som finns så behöver Sverige övergå till att vara ett interkulturellt samhälle som präglas av möten och rörelser mellan individer och grupper.

Utmaningen är att komma dit från ett nuläge där olika etniska och socioekonomiska grupper lever nära varandra, men är främmande för och okunniga om varandra. Sverige kan gå i spetsen för en förändring. Nyckeln är ett nära samarbete mellan det offentliga och det civila samhället, och att lyfta medborgarna för att minska den sociala distansen mellan människor.

Därför är det dags för Sverige att överväga att slopa begreppet mångfald och istället arbeta med interkulturellt förhållningssätt. Sverige är ett interkulturellt land där social, etnisk och religiös bakgrund samverkar. Effekten blir att många människor hindras från att frigöra sin kapacitet och sina livschanser. Många av Sveriges invånare har en gång lämnat sina tidigare nätverk av familj, vänner och arbetskontakter och startat om sitt liv i Sverige utan naturliga ingångar till det nya samhället.

Det har inneburit att många invånare inte fått tillträde till samhället på samma villkor som majoritetsbefolkningen. För att ta ett helhetsgrepp om problemen är det viktigt att regeringen ser över behovet av en interkulturell strategi där vi går från ord till handling.

För att skapa tillväxt och ett hållbart samhälle behövs ett interkulturellt samhälle som präglas av möten och rörelser mellan individer och grupper. För att nå dit vi vill måste vi arbeta långsiktigt och medvetet från flera håll och tillsammans med andra aktörer inom offentlig, frivillig och privat sektor.

Interkulturalitet är ett relativt nytt begrepp i Sverige. Medan begreppet ”mångkulturell” beskriver ett tillstånd, anger ”interkulturell” en handling.

Interkulturalitet beskriver ett samspel mellan människor med olika utgångspunkter och referensramar. Det här utbytet utgår från alla människors lika värde och rättigheter oavsett social, etnisk eller religiös bakgrund. Syftet är att hitta lösningar för att hantera kulturell olikhet inom ramen för grundläggande demokratiska värden och utifrån internationella konventioner om mänskliga rättigheter.

Interkulturell kompetens förutsätter därmed dels ett förhållningssätt till andra som präglas av öppenhet och flexibilitet, dels en medvetenhet om olika kulturella uttryck, inklusive ens egna.

I några kommuner i Sverige har man tagit fram en interkulturell strategi. Ett exempel är Botkyrka där kommunfullmäktige 2010 antog en strategi för ett interkulturellt Botkyrka. Den interkulturella strategin i Botkyrka har framför allt tagits fram för att ta det helhetsgrepp man tycker saknas i det kommunala arbetet liksom i den nationella integrationspolitiken. Strategin pekar ut den väg som kommunen anser är nödvändig för att minska och upphäva de negativa effekterna av segregationen.

Målet med ett interkulturellt samhälle är att skapa social sammanhållning och ekonomisk tillväxt på lika villkor i en etniskt och religiöst blandad befolkning. På nationell nivå är strukturella förändringar nödvändiga för att hela landet ska kunna ta klivet från ett mångkulturellt land till ett hållbart interkulturellt samhälle.

Mot denna bakgrund är det nu angeläget för regeringen att belysa behovet av en nationell interkulturell strategi.

Serkan Köse (S)